

Art i Comerç

Codi: 43007

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313768 Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic	OT	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Buenaventura Bassegoda Hugas

Correu electrònic: bonaventura.bassegoda@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Altres indicacions sobre les llengües

Els exercicis d'avaluació es poden presentar en català o en castellà.

Equip docent

Mariano Carbonell Buades

Equip docent extern a la UAB

Albert Martí Palau

Artur Ramon

Elena Escolar

Francesc Fontbona

Horacio Perez Hita

Jordi Carreras

Jordi Sacases

Pere Canal

Santiago Alcolea

Vicenç Furió

Violant Porcel

Prerequisits

Cap.

Objectius

Aquest mòdul es proposa oferir unes nocions bàsiques a l'entorn del funcionament del mercat i el col·leccionisme dels objectes artístics de valor patrimonial. Hi ha una part del mòdul de caràcter més històric que intenta explicar els mecanismes que han configurat el col·leccionisme d'art i els museus a Catalunya des

del segle XIX fins a l'actualitat amb tres sessions a càrrec de B.Bassegoda i una més sobre l'evolució de les galeries d'art a càrrec de F.Fontbona. La resta de les sessions tenen un caràcter més obert i d'orientació professional. S'expliquen uns casos pràctics de presentació i disseny d'un projecte expositiu d'art antic (M.Carbonell) i una altre sobre el funcionament de la Junta de Qualificació i l'Institut Amatller (S.Alcolea). Es preveu la participació de diversos professionals relacionats amb el mercat i el col·leccionisme: dos antiquaris (Artur Ramon i Albert Martí Palau), una experta en el mercat de l'art contemporani (V.Porcel), un professional d'una casa de subhastes (Jordi Carreras), un estudiós i col·leccionista (V.Furió), un conservador d'un Arxiu (J.Sacases), i un mossò d'Esquadra de la unitat de Patrimoni (P.Canal). El curs es completa amb dues visites una al Museu de Sitges (I.Domènech) i una altre a determinar (V.Solanilla), i amb un taller pràctic a la Fundació Miró per conèixer els protocols de certificació d'autenticitat de les obres gràfiques de Miró (Elena Escolar).

Competències

- Conèixer i comprendre els recursos i les habilitats indispensables per exercir en els diversos àmbits professionals de l'historiador de l'art o de l'especialista en el patrimoni artístic, i desenvolupar capacitats de resolució dels reptes que es puguin presentar en l'àmbit de la custòdia, l'estudi i la gestió del patrimoni artístic.
- Conèixer i comprendre els sistemes d'anàlisi propis i aliens de la investigació del patrimoni artístic, la teoria i la història de l'art.
- Discriminar entre investigació rellevant i divulgació cultural.
- Dominar la llengua, l'expressió i els recursos retòrics en l'elaboració i presentació d'investigacions, projectes i tasques professionals.
- Explorar noves estratègies interdisciplinàries per al desenvolupament professional de l'historiador de l'art.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser, en gran manera, autodirigida o autònoma.
- Sintetitzar i integrar de manera sistemàtica els principals elements d'informació significativa per a l'activitat investigadora i professional.
- Transferir la recerca historicoartística a la societat.

Resultats d'aprenentatge

1. Comprendre l'experiència i la tasca investigadora que suposa l'expertització i el peritatge d'una obra d'art.
2. Conèixer casos concrets d'expertització d'obres d'art.
3. Conèixer els diferents sistemes d'anàlisi que intervenen en l'expertització i el peritatge d'una obra d'art.
4. Conèixer i establir connexions entre els sistemes d'anàlisi propis de la història de l'art, els arqueomètrics i els procediments tècnics propis de la restauració.
5. Discriminar entre investigació rellevant i divulgació cultural.
6. Dominar la llengua, l'expressió i els recursos retòrics en l'elaboració i presentació d'investigacions, projectes i tasques professionals.
7. Practicar casos senzills de peritatge.
8. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser, en gran manera, autodirigida o autònoma.
9. Sintetitzar i integrar de manera sistemàtica els principals elements d'informació significativa per a l'activitat investigadora i professional.

Continguts

Programa:

1. L'estudi del fenomen col·leccionista. Estat de la qüestió a Catalunya. B.Bassegoda. 7 de febrer de 2023
2. Les exposicions d'art retrospectiu i el desenvolupament de la Història de l'Art als segles XIX i XX. B.Bassegoda. 14 de febrer de 2023.
3. El col·leccionisme com experiència d'estudi. La col·lecció Furió de gravat antic. Vicenç Furió (Professor del

Departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona) 21 de febrer de 2023.

4 El mercat i les galeries d'art a Barcelona dels orígens fins al segle XX. Francesc Fontbona (Historiador de l'Art. Institut d'Estudis Catalans). 28 de febrer de 2023.

5. Les vendes en subhastes públiques. L'experiència de la casa Balclis. Jordi Carreras (Balclis, Barcelona). 7 de març de 2023. La sessió serà a Balclis.

6. La Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya i l'adquisició d'objectes artístics mobles per al patrimoni públic. (Segona Part) La tasca de l'Institut Amatller d'Art Hispànic. Santiago Alcolea. 14 de març de 2023. La sessió serà a l'Institut Amatller.

7. L'elaboració d'un projecte expositiu d'art d'alta època. Estudi de casos. Marià Carbonell. 21 de març de 2023.

8. La persecució dels delictes contra el patrimoni artístic i arqueològic. Pere Canal (Unitat central de Patrimoni Històric. Mossos d'Esquadra, Generalitat de Catalunya). 28 de març de 2023.

9. El mercat de l'art contemporani. Les grans fires internacionals d'art. Violant Porcel (Galerista). 11 d'abril de 2023.

10. El mercat de l'art, de l'àmbit local a la globalització. Valors segurs i impostures. Marià Carbonell. 18 d'abril de 2023.

11. L'ofici d'antiquari. Artur Ramon (Artur Ramon Art) 25 d'abril de 2023. La sessió serà a la Galeria Artur Ramon, Barcelona.

12. El mercat de les obres d'art sobre paper. Albert Martí Palau. (Palau Antiguitats). 2 de maig de 2023. La sessió serà a Palau Antiguitats. Barcelona.

13. El peritatge de les obres d'art. El cas de l'obra de Joan Miró. Elena Escolar (Conservadora de la Fundació Joan Miró). 9 de maig de 2023. La sessió serà a la Fundació Miró.

14. Visita la galeria de marcs d'Horacio Pérez Hita. 16 de maig de 2023.

15. Visita a l'Arxiu i a la Basílica del Pi de Barcelona. Jordi Sacases, Arxiver. 23 de maig de 2023.

16. Visita al Museu Marés. B.Bassegoda. 30 de maig de 2023.

17. Visita al Museu de Sitges. Ignasi Domènech, cap de col·leccions dels Museus de Sitges. 6 de juny de 2023.

18. La formació del sistema dels museus públics i dels museus diocesans de Catalunya B. Bassegoda. 13 de juny de 2023.

Metodologia

Classes expositives a l'aula, obertes a la participació dels estudiants, i sortides per visitar col·leccions, galeries, cases de subhastes, etc.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sortides per visitar col·leccions, galeries i cases de subhastes.	18	0,72	1, 2, 3, 6, 7, 9

Avaluació

Assistència i participació activa a classe.

Tutories i seguiment d'un treball individual.

Un treball breu que demostrï la capacitat de l'alumne per desenvolupar coneixement i capacitats a l'entorn d'aquests temes. Pot ser un estudi sobre un col·leccionista, un museu, una galeria, un antiquari; o també un

exercici pràctic de catalogació i taxació d'una obra d'art, o de gestió d'un tema legal o promocional en relació a una peça o col·lecció, etc. El tema escollit caldrà determinar-lo de comú acord entre el coordinador del mòdul i l'alumne el més aviat possible un cop iniciades les classes.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe.	20 %	50	2	1, 3, 4, 6, 8, 9
Tutories i seguiment d'un treball individual	30%	20	0,8	5, 6, 8, 9
Un treball breu que demostrï la capacitat de l'alumne per desenvolupar coneixement i capacitats a l'entorn dels temes del Mòdul.	50 %	162	6,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

La bibliografia s'oferirà i comentarà a classe.

Programari

No és necessari cap programari específic. Tot i ser improbable, si més endavant calgués es comunicaria oportunament.